

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1939

JUNIJ

ŠTEV. 6

Poziv bolnikom za Binkošti

Že nekako 10 let je binkoštni praznik tudi dan bolnikov. Ta dan so vsi bolniki po širnem svetu pozvani, da darujejo svoje trpljenje za misijone. K temu kliče vse bolnike sam sv. oče. Tudi Družba za širjenje vere to sveto navado toplo priporoča.

Ta poziv ne zahteva nič težkega. Vsak bolnik naj samo ta dan daruje vse svoje trpljenje Bogu v korist misijonom. To je vse. Lepo pa je, če daruje v ta namen tudi svoje molitve in, če more, prejme tudi sv. obhajilo. Veliko dejanje v korist misijonov je s tem izvršeno. Vsa armada trpečih udov sv. Cerkve se združi v želji, da Bog pride na pomoč tudi trpečim poganom.

Trpljenje na svetu je dragoceno. Saj

je Gospod s trpljenjem odrešil človeštvo. Brez trpljenja in žrtev ni uspeha. In če s Kristusom trpimo, bomo z njim tudi poveljani.

Tudi v naši župniji je vedno nekaj bolnikov. Nekaj jih je priklenjenih na posteljo in dom, marsikdo pa še ob delu prenaša težavo svoje bolezni. Na misijonski dan bolnikov naj se vsi ti spomnijo misijonov. Pridružimo se pa tudi zdravi in darujmo v isti namen vsak svoje neprijetnosti, ki jih vsak dan prinaša. — Tisti, ki more na Binkošti v cerkev, naj se pri svetem obhajilu gotovo spomni misijonov. Bolniki po Tržiču pa naj zlasti na prvi petek, ko so obhajani doma, priporočijo to važno zadevo Zveličarju!

Petdesetletnica Vincencijeve konference

Proslavili smo ta pomemben jubilej točno po programu, ki je bil priobčen v zadnji številki. Le še izrednosti smo doživljali, kot navadno ob raznih proslavah v Tržiču.

»Naš dom« na Skali je bil že v soboto 22. aprila odet v praznično obleko. Na pročelju so viseli venci in velika številka 50 je opozarjala na jubilej. Pridne roke deklet so okrasile okusno oder s cvetjem in zelenjem, med katerim so visele podobe vseh bivših predsednikov konference. V sredini je stal kip sv. Vincencija.

Sv. mašo za dobrotnike konference je opravil v nedeljo 23. aprila zjutraj gospod prior in komtur križniškega reda Valerian Učak, ki je imel tudi lep govor. Oditi je moral, žal, po sv. maši takoj v Ljubljano, kjer je bil nujno zaposlen.

Popoldne je bila obširna dvorana na Skali veliko premajhna, da bi sprejela

vse goste. Mnogi so morali oditi. Pred slike bivših predsednikov je stopil sedanjí predsednik konference, ki je pozdravil najprej krščansko ljubezen, nato pokojne tržiške karitativne delavce in vse navzočne. Spomnil se je posebno glavnega dobrotnika, pokojnega g. Andreja Gassnerja, ki je bil 20 let podpredsednik in 10 let predsednik konference in ki je pritegnil v vrsto dobrotnikov konference tudi svoje podjetje in gg. solastnike, tako da so še danes največji podporniki konference. Med odličnimi domačini vseh stanov je sedel v prvi vrsti tudi g. veleindustrialec Andrew Gassner s soprogo in kar nekam ponovljena je bila slika, ko je pri ustanovitvi konference sedel tudi njegov blagopokojni g. oče v družbi raznih zastopnikov Tržiča. Osrednji svet Vincencijeve družbe sta zastopala predsednik minister g. Leopold Pitamic in tajnik g.

dr. Alfonz Levičnik. Prihittel je med nas tudi tržiški rojak in točen zasledovalec vseh tržiških dogodkov vlč. Kragl Viktor. Med odborniki konference je sedel tudi ves pomlajen, čeprav je v 87. letu, frater Amat Gaberec, ki edini še od ustanoviteljev živi.

Varovanci konference so igrali nad vse posrečeno. Odmore je poživil zelo lepo orkester. Naenkrat je pa v dvorani završalo. Izrečenih je bilo par imen, nato pa je izbruhnil val navdušenja. Vstopil je namreč ministrski predsednik g. Dragiša Cvetkovič in naš minister g. dr. Miha Krek. V spremstvu so bili šef kabineta ministrskega predsednika, g. tovarnar Jožko Zabret in glavni urednik »Slovenca« dr. Janez Ahčin. Po pozdravu predsednika konference so si ogledali eno točko programa, zanimali so se za delo konference in g. predsednik je poklonil tudi lepo vstopnino. Počaščena je

Odbor Vincencijeve konference ob 50-letnici s fr. Amatom Gabercem, ki edini od ustanoviteljev še živi.

bila s tem obiskom na vsak način konference in Tržič.

Slovesnost je lepo minila. Vsa župnija je doumela ponovno, kaj ji je konference. Mnogi so ji ob tej priliki poklonili tudi izredne darove, kar naj Bog plačuje. Polje konference je pa ostalo še na široko odprto. Naj bo obdelano tudi v bodočnosti po načelih krščanske dobrotelčnosti in s priznano pomočjo dobrohotnosti naših župljanov!

Viktor Zakrajšek:

Slavko bi rad prejel prvo sv. obhajilo

Novo Brdo v Južni Srbiji je bilo v starem in srednjem veku veliko rudarsko mesto. Danes govore o tem samo še razvaline velikanskega gradu, ki pričajo o nekdanji slavi in veličini. Tudi katoliška cerkev s faro je bila tam. Po nesrečni bitki na Kosovem polju je vse to propadlo. Danes je tam samo mala vasica. Pred leti so Angleži začeli v okolici iskati rudo in takoj se je naselilo tam več rudarjev — katoličanov. Male hišice so si postavili in si služili s kopanjem pod zemljo vsakdanji kruh.

Poklicali so me. Svatbo bi radi imeli. Pet ur hoda je od Janjeva do Novega Brda. Poiskal sem konja in spremljevalca ter šel obiskat svoje nove farane. Našel sem tam tudi slovensko družino; oče je bil strojnik pri rudniku. Mali Slavko hodi v šolo, a veronauk se je

učil sam doma. Imel je knjigo »Krščanski nauk za prvence«. Ko še ni znal dobro brati, mu je oče moral razlagati slike. Slavko je sedel pri knjigi in čakal očeta, da je prišel od dela. Takoj mu je moral razlagati in tako sta se dobro naučila. Malo sem ga izprašal in ko sem videl, da zna, smo določili dan za prvo sv. obhajilo. Dogovorili smo se, da bom prišel eno prihodnjih nedelj. Za isti dan je bila določena tudi poroka. »Do 12. ure bo treba čakati tešč.« sem ga opomnil. Prej priti nisem mogel; doma pri fari sem moral opraviti zjutraj sv. mašo in potem iti na pot.

Prišel je zaželeni dan. Mali Slavko se je lepo pripravil. Tudi novo obleko je dobil. V soboto zvečer pa je začel padati dež. Vso noč so bili grozni nalive in tudi še zjutraj je deževalo. Vse-

eno sem zgodaj maševal, da bi se odpravil na pot. Pa se je med sv. mašo zopet ulilo in nikakor ni prenehalo. Ostati sem moral doma. Na pot nisem mogel že zaradi narastle vode, ki jo je bilo treba trikrat prebresti.

Mali Slavko se je lepo pripravil za sv. obhajilo in čakal. Opoldne je bil še tešč. »Morda bo pa gospod le prišel.« so ljudje govorili in tako je mali Slavko čakal do dveh popoldne. Ni mogel več vzdržati in začel je jokati. Bil je lačen.

Tudi drugi dan še nisem mogel na pot. Samo po orožnikih, ki imajo svoj telefon, sem sporočil, da pridem v torek. Bolj zgodaj sem šel od doma, ker doma nisem maševal in prišel tja že ob desetih. Pot je bila še precej težka in čez neki hudournik me je konj kar težko prenesel in tudi meni je bilo malo težko pri srcu. Mali Slavko je zopet čakal. Četudi je lačen, se me je razveselil. — V delavski hišici smo uredili oltar. Vse sem prinesel s seboj. Spovednice seveda ni bilo. Kar na klop sem se vsedel, a Slavko je pokleknil zraven na zemljo in se lepo izpovedal. Še drugi so prišli na vrsto in okrog 11. ure smo začeli s sv. mašo. Siromašno je bilo vse, a vendar lepo. Cerkev je bila zasilna rudarska soba brez oprave — nekaj zbitih desk in nič drugega. Oltar — miza zbita iz desk. Tu se nas je zbralo okrog 15 ljudi — rudarjev z ženami in otroci — a sredi med nami v beli obleki ves srečen mali Slavko. Malo sem začel pridigovati, a nisem mogel dolgo. Vsem so prišle solze v oči in končal sem. Saj je Jezus sam govoril. Najsrečnejši med vsemi je bil mladi Slavko, ko je vendar dočakal, da je prejel prvo sveto obhajilo...

Odšel sem in tudi mali Slavko ni dolgo ostal v Novem Brdu. Rudnik so zaprli in delavci so se razkropili. Tri leta je že od takrat in Bog ve, da li je Slavko imel še kdaj priliko, da bi prejel sv. obhajilo.

Tole sem napisal za otroke. Le pomislite malo, kako ste srečni, ko ste tako blizu Jezusa in ga lahko večkrat prejmete v sv. obhajilu in še čakati Vam ni treba. Pomislite, kako težko je Vašim tovarišem v krajih, kjer ni ne cerkve in ne duhovnika. Kako je žalostno, ko otroci nikdar ne vidijo lepe cerkve, procesije itd. Ko ne morejo vsako nedeljo k sv. maši. Saj komaj vedp, kaj

je sv. maša. Kadar greste v cerkev in k sv. obhajilu, prosite Jezusa tudi za tiste vaše bratce in sestrice po svetu, ki so daleč od cerkve in Jezusa, da jih Jezus varuje, da bodo ostali njegovi.

Vnebohod je danes, ko vam tole pišem. Prvo sv. obhajilo smo imeli danes v Skoplju. Bilo je skoraj tako lepo kakor v Tržiču. Med prvoobhajanci je bil tudi fantek, ki ga je mati sama doma pripravila in ga je pripeljala 80 km daleč, da bo enkrat videl cerkev in ohranil spomin na prvo sv. obhajilo. Pomislite, kdo bi šel iz Tržiča v Novo Mesto ali v Celje k prvemu sv. obhajilu... Hvala Bogu, še žive tudi v Južni Srbiji ljudje žive in globoke vere. Molimo za nje, da ne omagajo.

To in ono

Prvo sv. obhajilo smo imeli v nedeljo 21. maja. Vse jutro in dopoldne je zelo deževalo, Bog je pa naklonil vedro vreme takrat, ko so prvoobhajanci v slovesnem sprevedu šli v cerkev in iz cerkve. Vsa slovesnost je bila zelo lepa. Vseh prvoobhajancev je bilo 116. V enem izmed prvih razredov so prvoobhajanke letos zbirale na poseben način pšenico za hostije prvega sv. obhajila. Za posamezna premagovanja in dobra dela so spuščala pšenična zrna v posebno posodo. Nabralo se je teh zrn toliko, da je bilo iz njihove moke spečenih 975 malih in ena velika hostija. Te hostije so blie posvečene pri sv. maši za prvoobhajance in porabljene predvsem za prvoobhajence in njihove srečne starše.

Namesto venca na krsto † Foršku Ivanu je darovala Vincencijevi konferenci družina Amanova 100 din. V isti namen sta darovali tudi družini Böhmovi in Neklova po 100 din namesto venca † Hnyku Jožefu. Ob smrti Hnyka Jožefa je prejela konferenca tudi 147 din, katere so poklonili delavci v belilnici od ostanka nabirke za venec, in 100 din, katere je poklonila ga. Franciška Hnykova v spomin na svojega pokojnega moža. Bog povrni!

Oznanila za junij

2. Prvi petek v mesecu in kvatrni petek. Zjutraj je sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je od osmih do devetih skupna molitev svete ure. Ta dan je strogi post.

3. Kvatrna sobota. Dovoljeno je jesti meso, a moramo se pri jedi pritrpati.

4. Prva nedelja po Binkoštih, kvaterna nedelja, prva nedelja v mesecu in praznik sv. Trojice. Zjutraj je sv. maša pred Najsvetejšim. Pri prvi sv. maši pristopijo možje in fantje k sv. obhajilu. Po večernicah je običajno darovanje za mrtvaško opravilo naslednjega dne.

5. Slovesno mrtvaško opravilo za pokojne farane, zlasti za dobrotnike cerkve. Ob pol šestih so velike bilje z zvonjenjem, ob šestih slovesna peta sv. maša z leviti in nato obhod po pokopališču z libero pred pokopališko kapelo.

8. Sv. Rešnje Telo, zapovedan praznik. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Druga sv. maša je ob osmih. Ob devetih je slovesna peta sv. maša z leviti in med to sv. mašo je običajno darovanje fantov in deklet. Takoj po sv. maši se vrši običajna procesija s sv. Rešnjim Telesom po običajni poti in v običajnem redu. Tisti, ki vršijo pri procesiji kakšno častno službo naj blagovolijo biti pravočasno na mestu. Pri procesiji naj vlada lep red!

Vso osmino praznika sv. Rešnjega Telesa se vrši zjutraj ob šestih sv. maša pred Najsvetejšim.

11. Nedelja v osmini praznika sv. Rešnjega Telesa. Službe božje so v navadnem redu.

15., 16., 17. Tridnevica na čast Srcu Jezusovemu. Zvečer ob osmih so litanije Srca Jezusovega.

16. Praznik presv. Srca Jezusovega. Zjutraj ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim in po sv. maši se vrši posvetitev najsvetejšemu Srcu. Zvečer ob osmih so slovesne litanije.

18. Nedelja v osmini praznika presv. Srca Jezusovega in tretja nedelja po Binkoštih. Službe božje so v navadnem redu.

21. Sv. Alojzij. Mladinski praznik. Ob osmih se udeleži sv. maše šolska mladina.

24. Sv. Janez Krstnik. Ob šestih je orglana tarna sv. maša.

25. Četrta nedelja po Binkoštih. Službe božje so v župnijski cerkvi v navadnem redu. Ob desetih je tudi žegnansko opravilo na Kofcah.

28. Vidov dan, narodni praznik. Ob osmih se vrši slovesna črna peta sv. maša za vse, ki so padli za vero in domovino.

29. Sv. Peter in Pavel, zapovedan praznik. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 4., vesoljna odveza 4., 8., 29.

Marijina družba za žene: shod in skupno sv. obhajilo 11.

Dekliška Marijina družba: shod 8., skupno sv. obhajilo 25., družbena sv. maša 27.

Molitvena pomoč KA: vsak petek zvečer ob osmih.

Otroška pobožnost in Marijini vrteci: po oznanilu v cerkvi.

Mesečna sv. spoved za otroke: po oznanilu v cerkvi.

Sv. maša na Kofcah: 25. ob desetih.

Župnijska kronika za april

Aprila v naši župniji rojenih: 6.

Aprila v naši župniji poročeni:

1. Pogačnik Andrej, čevljarški pomočnik, Tržič, Prečna ulica 2, in Valjavec Marija, predilniška delavka, Tržič, Pot na pilarno 12, poročena 22. aprila.
2. Bitenc Ivan, čevljarški pomočnik, Zgornje Bitnje 68 v župniji Smartin pri Kranju, in Našič Ernestina, zasebnica, Tržič, Usnjarska ulica 7, poročena 30. aprila.

Aprila v naši župniji umrli:

1. Foršek Ivan, trgovec, rojen 14. VI. 1902 v Varaždinu, poročen drugič 24. II. 1955, umrl v Tržiču, Glavni trg 11, dne 5. aprila.
2. Zaletel Marija, žena bivšega čevljarja, rojena 1. V. 1862 v Ljubnem, poročena 8. XI. 1891, umrla v Tržiču, Za Virjem 11, 6. aprila.
3. Dolinar Marijana, žena predilniškega delavca, rojena 26. X. 1867 v Smedniku, poročena 5. II. 1896, umrla v Tržiču, Kurnikova pot 3, dne 7. aprila.
4. Zaplotnik Jožef, užitar-vdovec, rojen 14. IV. 1861 v Lomu, poročen 31. I. 1898, umrl v Dolini 47, dne 8. aprila.
5. Stefe Franc, sin delavca, rojen 29. IX. 1937 v Tržiču, umrl v Tržiču, Pot na Zali rovt 4, dne 14. aprila.
6. Hnyk Jožef, vodja belilnice v predilnici, rojen 11. V. 1865 v Jablancu na Češkem, poročen drugič 22. XI. 1924, umrl v Tržiču, Ljubljanska cesta 24, dne 18. aprila.
7. Polajnar Anton, hišni posestnik in delavec, rojen 15. V. 1870 pri Sveti Ani, poročen 26. XI. 1905, umrl pri Sveti Ani št. 108, dne 29. aprila.

Aprilska poročila od drugod:

1. Srečnik Julijana-Veronika, hči čevljarškega podjetnika Jožefa in Julije, Tržič, Kurnikova pot 5, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 9. II. 1939 in je tam tudi 12. II. 1939 umrla.
2. Tišler Stanislav, sin dninarice Marije, Sveta Ana št. 6, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 20. II. 1939.
3. Ješe Anton, industrialec v Tržiču, Cerkevna ulica, se je poročil drugič v Križah 10. aprila 1939, Marija roj. Jazbec iz Sebenj je postala njegova žena.
4. Tavčar Ema, rojena Kogoj v Tržiču 158, dne 19. X. 1907 se je 23. aprila 1939 drugič poročila v cerkvi sv. Družine v Ljubljani. Življenjski spremljevalec ji je postal Štravs Franc.
5. Ogris Marija, rojena pri Sveti Ani št. 52, dne 18. IX. 1904, je stopila pred poročni oltar v cerkvi Kristusa Kralja v Belgradu. Tam ji je segel v roko za zakonsko zvezo Kovačević Marko, dne 26. IV. 1939.
6. Logar Jožef, oženjeni delavec, Tržič, Za Virjem št. 1, rojen na Bistrici 7. IV. 1895, je umrl v ljubljanski bolnišnici 3. IV. 1939.
7. Bodlaj Mihaela, rojena pri Sv. Ani 19. IX. 1881, je umrla v ljubljanski bolnišnici 12. IV. 1939.